

NAJBOLJE U 2011.

PREGLED NAJZANIMLJIVIJIH IZDANJA 2011. GODINE, OD RAPA, PREKO DRONE ROCKA PA SVE DO SYNTH-POPA

IVANA BIOČINA

TYLER, THE CREATOR, GOBLIN, XL RECORDINGS Još je Albert Camus u *Mitu o Sizifu* ustanovio da su svi zdravi ljudi razmišljali o vlastitom samoubojstvu te da može ustvrditi da ima jedna neposredna sveza između tog osjećaja i težnje ništavilu. Teško je pomisliti da je mladi dvadestogodišnji američki reper Tyler Okonma, predvodnik alternativnog kalifornijskog hip hop kolektiva OFWGKTA (Odd Future Wolf Gang Kill Them All, znan i kao Odd Future ili Golf Wang), imao Camusa na umu, ali to jest glavna premisa njegova albuma. Lik Goblina se pojavljuje kao narator, ali i subjekt s druge strane dijaloga te kao dio Tylera. Goblin ga u dijalogu smireno i mudro potiče, raspiruje njegov mladenački bijes. Tyler je savršeni primjerak izgubljene mladeži; nezadovoljne, disfunkcionalne i dramatične. Iskreno priznaje da nije poznao svog oca i to postavlja kao izvor bijesa; bi li bio voljen da ga je znao, ili je otac Goblin kao i on? *Yonkers*, prvi singl, savršeno objedinjuje glavnu temu; samoubojstvo kao rješenje apsurdna.

MOON DUO, MAZES, SACRED BONES RECORDS Američki psihodelični rock bend, koji čine Ripley Johnson iz Wooden Shjipsa i njegova partnerica Sanae Yamada, u Zagrebu su prošle godine promovirali svoj novi album, drugi po redu. Inicijalno inspirirani avangradnim rock bendovima u formi dua, prikazuju plesnu stranu drone rocka, koristeći repetitivnu kao glavno oruđe. Polagano i slojevito grade; ritmičkom i melodičkom repetitivnom, stvarajući uzorak i teksture. Moćno i glasno.

THE ADVISORY CIRCLE, AS THE CROW FLIES, GHOST BOX Izvođač, pravim imenom Jon Brooks, dio je veoma zanimljive engleske nezavisne izdavačke kuće Ghost Box. Kuća se fokusirala na glazbenike koji inspiraciju pronalaze u vintage elektronicama, engleskom surealizmu, horor filmovima, glazbi za televizijske programe i tamnoj strani psihodelične glazbe. Zvuk na albumu varira od elektronske glazbe sedamdesetih, euro-popa do progresivne glazbe. Nakon kratkog uvoda album se otvara skladbom *Now Ends the Beginning*, vraćajući nas u Kraftwerk eru. Atmosferu gradi pazeći na dramske elemente, uvodeći napetost, misteriju i rasplet.

COLIN STETSON, NEW HISTORY WARFARE VOL. 2: JUDGES, CONSTELLATION Glazbenik kojem je dnevni posao sviranje za Toma Waitsa, Laurie Anderson, Bon Ivera i Arcade Fire te koji kao glavni instrument izričaja koristi bas saksofon. Njegova je izvedba sastavljena od nekoliko dijelova; prvo je samo sviranje saksofona, cirkularnim disanjem – moćni zvuk još moćnijeg instrumenta. Nadalje, sam instrument, u isti mah, koristi i kao perkusiju. Pri snimanju je postavljeno preko dvadeset mikrofona za hvatanje svakog zvuka koji proizvede; udisaj, izdisaj, lupkanje, sekundarni zvukovi pri ophođenju instrumentom – time obogaćuje skladbu i daje joj slojevitost. Zadnji dio je mikrofoni koji je prilijepljen na glasnice i prenosi pjevanje, vrištanje ili glasanje koje Colin ispušta pri

sviranju. Slušajući album možemo dobiti dojam da je korišteno nasnimavanje pa čak i elektronski zvukovi, no to nije slučaj; Colin sve izvodi uživo, sve elemente u isto vrijeme, stvarajući iznimne skladbe koje ruše granice kategorizacije glazbe i nameću pitanje: kako je to uopće moguće? Osim općinjujuće tehničke izvedbe, koja propituje zvuk kao takav i percepciju analognog naspram digitalnog, ono što je najvažnije – skladbe imaju oštrinu, nadopunjuju se atmosferom i tematikom, dajući kao krajnji rezultat fascinantan i britak album koji funkcionira u svim segmentima, zasebno, ali i pojedinačno, što je danas zaista rijetkost. Uza sve to, daje jedan novi, svjež i inovativni pristup glazbi. Album je dio trilogije, prvi je izdao 2008. godine, treći tek slijedi. *From No Part of Me Could I Summon a Voice*, naziv je jedne skladbe, ali, slušajući Colina uvidjet ćemo da on svaki dio svoga bića koristi kao glas i instrument u službi zvuka i glazbe.

PJ HARVEY, LET ENGLAND SHAKE, VAGRANT, ISLAND DEF JAM Točno deset godina nakon proslavljenog *Stories from the City, Stories from the Sea* engleska je glazbenica izdala novi album koji je svakako obilježio ovu godinu. Na njemu je radila više od dvije godine, prikupljajući informacije vezane uz aktualne ratne tematike, intervjuirajući vojnike i civile iz Iraka i Afganistana, istražujući povijest konflikata, brižljivo gradeći album, sadržajno i glazbeno. Inspiraciju je pronašla i u pisanju T.S. Eliota i Harolda Pintera, kao i slikarstvu Salvadora Dalija i Francisca de Goye. Krajnje suprotno tematici koja prožima album, PJ koristi glas u službi naracije, omeškšan, zvučeći gotovo kao djevojčica, tim kontrastom još više naglašavajući atmosferu.

BON IVER, BON IVER, JAGJAGUWAR Iza naziva se krije glazbenik Justin Vernon i njegov prateći bend. Godine 2007. je albumom prvijencom *For Emma, Forever Ago*, i pjevanjem u falsetu uz akustičnu gitaru i bogate udaraljkaške dijelove, zapečatio svoje mjesto u nezavisnoj popularnoj glazbi. Novim je uratkom pokorio sve sumnje vezane uz stupicu drugog albuma. Sada, u slobodi da realizira svaku svoju zamisao, produkcijski, vodi nas dalje i dublje u svoj svijet. Pjesmom *Perth* otvara album, s udaraljkaškim dijelovima poput marša. Pjesma se pretapa u *Minesotta, WI*, koja, nakon snažnog uvoda, dolazi kao mala himna gdje Vernon pjeva dubljim glasom i zatim ponavlja; "Never gonna break, never gonna break..." Slijedi *Holocene*, predivna balada

koju kao da je spjevao planinama i šumama. Nastavlja graditi atmosferu, melankoličnu, nježnu i sjetnu.

MY MORNING JACKET, CIRCUITAL, ATO RECORDS Američki bend iz Kentuckyja, formiran 1998. godine, šestim studijskim albumom naznačava sazrijevanje, obogaćeno prošlošću i svim iskustvima iz nje. Početne pjesme mogu na trenutak zvučati neobično, primjerice *Victory Dance* koja opisuje iskustvo vezano uz operaciju, jer su tematikom i aranžmanima izvan uobičajenog u rock glazbi, ali to i je najveća vrlina ovog benda – nepredvidljivost. Album je sniman u dvorani crkve, tako na trenutke možemo osjetiti kako očaravajući vokal Jima Jamesa ispunjava prostor. U pjesmi *Outta My Sistem* pjevaju o kriminalcu koji se osvrće na razuzdanu mladost i kojem je, bez obzira na sve nesmotrene životne odluke, drago da se sve zbilom kako se zbilom i da je sve "izbacio iz sebe". U *Holdin On To Black Metal* koriste ženski zbor kao rif, pjevajući o stvarima koje su im pomogle u odrastanju. Primjerice, glazbi, black metalu u ovom slučaju, koji im je olakšao preživljavanje adolescentske dobi. Završavaju s onim u čemu su najbolji, u melankoliji, pjevajući nekome, negdje, u budućnosti, polako.

JOHN MAUS, WE MUST BECOME THE PITILESS CENSORS OF OURSELVES, UPSET THE RHYTHM Američki skladatelj, uskoro doktor političke filozofije, najbolji je predstavnik jednog od trenutno najpopularnijih trendova u nezavisnoj glazbi – synth-popa. Najbolji, jer uspijeva tom kičastom i slatkastom glazbenom pravcu dati širinu i bistrinu te ga lišiti neizostavnog cool faktora. To nije čudno jer je ljubav prema popularnoj glazbi stekao pod utjecajem Ariela Pinka, kalifornijskog izvođača koji je predvodnik freak-folk scene. Glazbi pristupa kao još jednom mediju za širenje svoje misli i ne suzdržava se pokazati svoje ludilo, filozofsku naobrazbu, ljubavnu euforiju, opuštenost i vjeru u pozitivno. Kroz pomaknute plesne brojeve govori o nadi, pronalasku fokusa i vjeri u staru uzrečicu; samo hrabro naprijed! Album kulminaciju doživljava u posljednjoj pjesmi kada kroz ljubavni ushit kaže; "They call me the believer..."

JAY-Z & KANYE WEST, WATCH THE THRONE, DEF JAM RECORDS, ROC-A-FELLA RECORDS, ROCNATION Kada se dvojica najvećih producenata i izvođača popularne rap glazbe udruže, očekuje se da će rezultat biti razoružavajući. Ovaj album to zasigurno nije, ali prikazuje, kako to već biva, ili bi trebalo biti, u ljubavnim i prijateljskim odnosima, dvoje talentiranih ljudi koji na najbolji način utječu jedan na drugog. Kanye West Jay-Z-u daje širinu, a Jay-Z uzemljuje Kanyea kada zastrani. Takva suradnja izrodila je nekoliko snažnih skladbi koje kroz nepogrešivu produkciju, orkestralne i progresivne dijelove te dramatične melodije, progovara o političkim, socijalnim i ekonomskim problemima, osobnim demonima, borbama, slavi, moći, materijalizmu, očinstvu, kao i surovosti današnjeg

svijeta. Zastrane, obojica, kada druga strana popusti, pa album gubi na sveopćoj snazi i kontinuitetu, ali sve ubrzo isprave nekim moćnim ritmom ili emotivnom ispovijesti. Najavnim singlom *Otis* slave soul velikana Otisa Reddinga kroz njegovu pjesmu *Try A Little Tenderness*.

KING CREOSOTE & JON HOPKINS, DIAMOND MINE, DOMINO Suradnja između škotskog kantautora Kinga Creosotea i engleskog elektronskog glazbenika Jona Hopkinsa. Predivne Creosoteove balade prožete su Hopkinsovim zvukovima snimljenim na škotskoj obali, koja je poslužila kao glavna inspiracija albuma. **E**

OSTALI ALBUMI KOJI SU OBILJEŽILI 2011:

Josh T. Pearson, *Last Of The Country Gentlemen*, Mute
Tom Waits, *Bad As Me*, Anti
Kate Bush, *50 Words For Snow*, Fish People, Anti
Moonface, *Organ Music Not Vibraphone Like I'd Hoped*, Jagjaguwar
Kurt Vile, *Smoke Ring For My Halo*, Matador
James Blake, *James Blake*, Universal
Radiohead, *King Of Limbs*, Self-released
Wild Beasts, *Smother*, Domino
Panda Bear, *Tomboy*, Paw Tracks
The Black Keys, *El Camino*, Nonesuch

